

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет ветеринарної медицини
Кафедра ветеринарно-санітарного інспектування, мікробіології, гігієни та
патологічної анатомії
Кафедра акушерства та хірургії
Кафедра внутрішніх хвороб, фармації та біохімії

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми
Ветеринарна медицина
за спеціальністю **211 «Ветеринарна медицина»**
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

Розробник: Людмила НАГОРНА, доктор ветеринарних наук, професор
декан факультету ветеринарної медицини

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри ветеринарно- санітарного інспектування, мікробіології, гігієни та патологічної анатомії (назва кафедри)	протокол від «09» червня 2025 року № 15	
	Завідувач кафедри	<u>Роман ПЕТРОВ</u> (підпис) (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми Людмила НАГОРНА
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітньо-наукова програма Людмила НАГОРНА
(підпис) (ПІБ)

Завідувач відділу аспірантури та докторантури Світлана ЯРОЩУК

Рецензія на робочу програму(додається) надана: Олександр ЧЕКАН

Оксана КАСЯНЕНКО

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації Надія БАРАНІК
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 20.08. 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ				
1.	Назва ОК	Педагогічна практика		
2.	Факультет/кафедра	Ветеринарної медицини / Кафедра ветеринарно-санітарного інспектування, мікробіології, гігієни та патологічної анатомії Кафедра акушерства та хірургії Кафедра внутрішніх хвороб, фармації та біохімії		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Ветеринарна медицина / 211 Ветеринарна медицина		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)			
6.	Рівень НРК	8 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення	4 семестр		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	4,0		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні
	Денна форма навчання			
	Заочна форма навчання	—	—	—
10.	Мова навчання	Українська		
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Нагорна Людмила Володимирівна - гарант ОНП Ветеринарна медицина, наукові керівники здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня		
12.	Загальний опис освітнього компонента	Педагогічна практика є обов'язковим елементом освітньо-наукової програми підготовки здобувачів. Вона входить до структури навчання докторів філософії за денною формою та спрямована на формування готовності до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за відповідною спеціальністю.		

13.	Мета освітнього компонента	Метою педагогічної (викладацької) практики є розвиток викладацьких компетентностей здобувачів ступеня доктора філософії. Завданнями педагогічної (викладацької) практики є розвиток у здобувача: - уміння розробляти та реалізовувати освітній компонент у межах своєї спеціальності Ветеринарна медицина; - уміння проєктувати та реалізовувати освітні компоненти у межах своєї спеціальності (галузі знань); - здатності вибудовувати ефективну стратегію навчання – викладання – оцінювання відповідно до визначених цілей і результатів у освітньому середовищі; - навички інтеграції фахових знань у зміст навчальної дисципліни, яку він викладає; - здатності застосовувати різноманітні методи викладання та прийоми педагогічної рефлексії; - уміння аналізувати навчальний процес і критично оцінювати власну викладацьку діяльність відповідно до поставлених навчальних цілей; - здатності організовувати цілеспрямовану взаємодію зі студентами, використовуючи інтерактивні методи з урахуванням конкретної ситуації; - уміння співпрацювати з різними учасниками освітнього процесу (академічною спільнотою, здобувачами, адміністративними підрозділами тощо).
14	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОНП	Освітній компонент має зв'язок із такими курсами, як «Вступ до викладання та навчання», та є основою для підготовки здобувача вищої освіти до професійної науково-дослідної та педагогічної діяльності.
15	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності під час проходження педагогічної практики послуговується принципам, визначеним Законом України «Про освіту», Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ, Положенням про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність, Методичними рекомендаціями для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності, іншим локальним актам (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету (https://snau.edu.ua/pro-universitet/struktura-universitetu/viddil-jakosti-osviti-licenzuvannja-ta-akreditacii/zabezpechennja-jakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/)). Оволодіння здобувачами знань з курсу має відбуватись із дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права; містити посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; містити достовірну інформацію про результати власної наукової діяльності, використані методики досліджень. Недопустимим під час навчання (згідно ст. ч. 4 ст. 42 Закону України «Про вищу освіту»), є використання здобувачами: <i>академічного плагіату</i> - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства; <i>самоплагіату</i> - оприлюднення (частково або повністю)

		власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів; <i>фабрикації</i> - вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; <i>фальсифікації</i> - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; <i>списування</i> - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання; <i>обману</i> - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування; <i>хабарництва</i> - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі; <i>вплив у будь-якій формі</i> (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання. За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, як: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження освітнього курсу; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.
--	--	---

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента здобувач очікувано буде здатен...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)		Як оцінюється РНД
	ПРН 8	РН 11	
ДРН 1. Володіти концептуальними та методологічними знаннями в галузі «Ветеринарія» та бути здатним застосовувати їх до педагогічної діяльності.	+	+	Підготовка та проведення занять, розробка силабусу, відвідування занять
ДРН 2. Вміти доступно, на високому науковому рівні доносити сучасні наукові знання та результати досліджень до здобувачів.	+	+	Підготовка та проведення занять, розробка силабусу, відвідування занять

ДРН 3. Володіти навичками усної і письмової презентації результатів власних досліджень.	+	+	Підготовка та проведення занять, розробка силябусу, відвідування занять
ДРН 4. Дотримуватися етичних норм, враховувати авторське право та норми академічної доброчесності у науково-педагогічній діяльності	+	+	Підготовка та проведення занять, розробка силябусу, відвідування занять

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
ДРН 1. Володіти концептуальними та методологічними знаннями в галузі «Ветеринарія» та бути здатним застосовувати їх до педагогічної діяльності.	- відвідування занять; отримання консультацій щодо підготовки та розробки занять	підготовка, розробка матеріалів для проведення лекції та семінарських занять; - проведення занять.	30
ДРН 2. Вміти доступно, на високому науковому рівні доносити сучасні наукові знання та результати досліджень до здобувачів.	- відвідування занять; - отримання консультацій щодо підготовки та розробки занять	- підготовка, розробка матеріалів для проведення лекції та семінарських занять; - проведення занять.	30
ДРН 3. Володіти навичками усної і письмової презентації результатів власних Досліджень рідною та іноземною мовами.	- відвідування занять; - отримання консультацій щодо підготовки та розробки занять	- підготовка, розробка матеріалів для проведення лекції та семінарських занять; - проведення занять.	30

ДРН Дотримуватися етичних норм, враховувати авторське право та норми академічної доброчесності у науково- педагогічній діяльності	4.	- відвідування занять; - отримання консультацій щодо підготовки та розробки занять	- підготовка, розробка матеріалів для проведення лекції та семінарських занять; - проведення занять.	30
---	----	---	--	----

4. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

4.1. Сумативне оцінювання

4.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Заняття 1-2	20 балів /20%	Відповідно до розкладу
2.	Заняття 3-4	20 балів /20%	Відповідно до розкладу
3.	Заняття 5-6	20 балів /20%	Відповідно до розкладу
4.	Заняття 7-8	20 балів /20%	Відповідно до розкладу
5.	Заняття 9-10	20 балів /20%	Відповідно до розкладу
6.	Всього	100 балів 100%	

4.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Заняття 1	<i>0-3 бали</i>	<i>4-9 балів</i>	<i>10-16 балів</i>	<i>17-20 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Заняття 2	<i>0-3 бали</i>	<i>4-9 балів</i>	<i>10-16 балів</i>	<i>17-20 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Заняття 3	<i>0-3 бали</i>	<i>4-9 балів</i>	<i>10-16 балів</i>	<i>17-20 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Заняття 4	<i>0-3 бали</i>	<i>4-9 балів</i>	<i>10-16 балів</i>	<i>17-20 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити,	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано

	помилки.	відсутній аналіз інших підходів до питання.		власне вирішення проблеми.
Заняття 5	0-3 бали	4-9 балів	10-16 балів	17-20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.

4.2. Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Самооцінювання	протягом семестру
2	Усний зворотний зв'язок від викладача під час підготовки та проведення занять	протягом семестру
3	Взаємооцінювання	протягом семестру

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцін ка ECT S	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Вимоги до змісту та форми звітних документів про педагогічну (викладацьку) практику регламентуються «Положенням про педагогічну практику здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в Сумському національному аграрному університеті» затвердженим рішенням вченої ради Сумського національного аграрного університету, протокол № 14 від 24.02.20205 та введено в дію наказом ректора Сумського НАУ від 28.02.2025 р. № 72/1од URL: https://drive.google.com/file/d/1dYijRigwxkIBBl_wRU-IcSmqC8OnPmxo/view

12. Рекомендована література

Законодавчі та нормативні документи

1. Закон України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> ЄКТС – Довідник користувача 2015 р. URL: <http://www.erasmusplus.org.ua/novyny/1161-yekts-dovidnyk-korystuvacha-2015-r-ukrainskoiu-movoiu-vzhe-dostupno.html>
3. Стандарт Вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань 21 «Ветеринарна медицина» спеціальності 211 «Ветеринарна медицина». Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України № 484 від 25.05.2022. Київ: Міністерство освіти і науки України. URL: Стандарт вищої освіти (<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/05/26/211-Vet.medytsyna.dok.filosofiyi.25.05.2022.pdf>)
4. Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії. Постанова Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Te>
5. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Схвалено сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України, протокол від 29.03.2016 № 3. URL: <http://edu-mns.org.ua/img/news/8635/Nak>; <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standardclassification-education-iscsd5>
6. Національна рамка кваліфікацій. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>
7. Постанова КМУ №1187 від 30.12.2015 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>
8. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-ofeducation-iscsd-2011-en.pdf>
9. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standardclassification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-fielddescriptions-2015-en.pdf> MON 1254 19.pdf
10. Вітвицька С. С. Педагогіка вищої школи: практикум. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 174 с.
11. ANNEX to the Proposal for a Council Recommendation on Key Competences for Lifelong Learning. URL: <https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/annex-recommendation-key-competences-lifelong-learning.pdf>.
12. Литвинов А. С. Педагогічний провайдинг інновацій в освіті: навч. посібник. Суми: Університетська книга, 2018. 265 с. 14.
13. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с.
14. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ:

навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. 166 с. 16.

15. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-vukraini-02-10-2020.pdf>

Навчальна та навчально-методична література:

16. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с.

URL: <https://lib.iitta.gov.ua/731992/1/%D0%94%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%92%D0%A8%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>

17. Лутаєва Т. В. Л Педагогіка та методика викладання у вищій школі : метод. рек. для магістрантів спец. 8.12010007 «Лабораторна діагностика» / Т. В. Лутаєва. Х. : НФаУ, 2014. 68 с. <https://dspace.nuph.edu.ua/bitstream>

18. Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. Х.: «Стильна типографія», 2019. 267 с.

19. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. Харків, 2016. 260 с.

20. Княжева І. А. Педагогіка вищої освіти: навчальний посібник. Одеса, Університет Ушинського, 2023. 101 с.

21. Педагогіка вищої школи: підручник / В. П. Головенкін; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.

22. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький: Домбровська Я.М., 2018. 280 с.

23. Швай Р. І. Методика викладання у загальноосвітньому навчальному закладі: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 112с.

24. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / М. М. Фіцула. К.: Академвидав, 2014. 454 с.

25. Волкова Н.П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.

26. Гузій Н.В. та ін. Теорія та методика професійно-педагогічної підготовки освітянських кадрів: акмеологічні аспекти: монографія. Нац. пед. унт імені М.П. Драгоманова. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 516 с.

27. Гуревич Р.С., Кадемія М.Ю., Шевченко Л.С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід: навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Планер», 2012. 348 с. 21. Загірняк М.В., Поясок Т.Б., Беспарточна О.І., Токарева А.В.

28. Медіапедагогіка: навчальний посібник. Харків: «Друкарня Мадрид», 2018. 360 С.

29. Кочубей А.В., Якубовська С.С. Педагогіка та методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Рівне: НУВГІ, 2017. 292 с.

30. Ridei, N., Khodunova, V., Voronova, G., Tsybal, S., & Bondar, N. (2022). A social and philosophical analysis of the values of European education. Amazonia Investiga, 11(58), 194-201.

31. Khosrow-Pour M. Handbook of Research on Modern Educational Technologies, Applications, and Management. IGI Global, 2020. 950 p.

32. Kuhn D.A Teacher-First Guide to Distance Learning: Ease Your Transition to

Online Teaching with This Practical Approach to Student Success. Independently Published, 2020. 182 p.

33. Lok J.Ch. Online Learning Educational Development. Independently Published, 2020. 192 p.

34. <http://mon.gov.ua/> - Міністерство освіти і науки України

35. Prometheus: платформа масових відкритих онлайн курсів. URL: <https://prometheus.org.ua>

Інформаційні ресурси

36. <http://osvita.ua/> - новини освіти

37. <http://pedpresa.ua/> - новини освіти

38. <http://naps.gov.ua/> - Національна академія педагогічних наук

39. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України імені В.

Вернадського

40. TED: Ideas worth spreading ресурс з записами відеороликів від провідних експертівспікерів про освіту, бізнес, науку, технології та творчість із субтитрами понад 100 мов. URL: <https://www.ted.com>